

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vse čepisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Neprilagojena pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Kodina. Lastnik konsorcijskega lista „Edinosti“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, vplavne zadruge z omejenim odgovorom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.
Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
za pol leta „ 12.—
za tri mesece „ 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 5.20
za pol leta 2.60

Pregled najnovejših dogodkov.

Italijanska bojišča. — Laški letalski napad na Trst. 9 mrtvih, 5 ranjenih. Salezijanski samostan porušen. Obstreljevanje severnega dela Gorice. V odseku Col di Lana, suganskem odseku in zapadno Sperone laški napadi odbiti.

Ruska bojišča. — Na naši fronti neizpremenjeno. Pri Garbunovski ruski napad odbiti.

Zapadno bojišče. — Srditi francoski napadi na zapadnem bregu Moze, na vzhodnem bregu hudi boji južno utrdbi Douaumonta. Pri Haudromontu in v cailliettskem gozdu francoski napadi odbiti. Pri Vauxu, v Woevri in jugovzhodno Verduna živahno obojestransko artiljerijsko delovanje.

Balkanska bojišča. — Nič posebnega. **Turška bojišča.** — V Iraku pri Felahie angleški napad odbiti. Na kavkaški fronti Turki popolnoma izpraznili Trapezunt.

Razno. — Ameriška nota Nemčiji — ultimatum? — Kriza v angleškem kabinetu zaradi vprašanja novčenja ugodno rešena. — Uvedba „poletnega časa“ v Avstriji.

Naše uradno poročilo.

DUNAJ, 21. (Kor.) Uradno se razglasi: 21. aprila 1916, opoldne.

Rusko in jugovzhodno bojišče. — Neizpremenjeno.

Italijansko bojišče. — Včeraj popoldne je sedem italijanskih letal vrlo petindvajset bomb na Trst. Ubilih je bilo devet civilnih oseb, med njimi pet otrok, pet pa jih je bilo ranjenih. Salezijanski samostan, kjer je bilo 400 otrok pri službi božji, je razdejan. S tem zračnim napadom je sovražnik izgubil vsako pravico, da bi zahteval kako prizanesljivost napram svojim mestom. — Severni del Gorice je sovražnik živahno obstreljeval z vsemi kalibri. Drugače so bili na primorski in koroški fronti le mestoma artiljerijski boji. V odseku Col di Lana smo odbili močne sovražne napade ob zelo težkih italijanskih izgubah. Prav tako so se izjavili ponovni sovražnikovi napadi na postojanke, ki smo jih pred kratkim zveli v suganskem odseku, in napad na naše črte zapadno Sperone.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

DUNAJ, 21. (Kor.) Iz vojne tiskovnege stana se poroča: Poročilo italijanskega generalnega štaba 19. aprila: V adamskem odseku so naši alpinci preganili sovražne oddelke, ki so se potikali po vrhuncu, so zasedli 17. t. m. v višini 3402 m. Passo di Monte Fumo in utrdili postojanko. V lederskem odseku napreduje z razdevanjem postopnih sovražnih obrambnih črt tudi naše prodiranje korak za korakom proti vrhu Monte Sperona. Artiljerijsko delovanje med Adizo in Brento. V Suganskem dolini so se v noči na 18. t. m. sovražni napadi proti našim postojankam zapadno potoka Lagarce zlozločili ob trdnem odporu naših. Isto noč smo na Col di Lana s sijajno uspešno razstrelbo min razdeljali sovražno postojanko, nakar so napadli naši in osvojili skrajni zapadni rob hriba, ki je bil še v posesti sovražnika. Sovražni oddelki, ki je imel še zasedene jarke, je bil deloma pokopan pod ruševinami, deloma pa pobit. 104 cesarske lovce, med njimi 9 častnikov, ki so ostali živi, ter bogat plen orožja, municije in vojnega materiala smo zajeli. 19. t. m. je naša artiljerija odbila in razkropila sovražno kolono, ki je prodirala proti Siefu. Na ostalih frontah nič pomembnih dogodkov.

Barzilai o nalogah laškega časopisja v vojni.

LUGANO, 20. (Kor.) Kakor poroča italijansko časopisje, je minister Barzilai imel pri banketu rimskih častnikov govor, v katerem je poudarjal, da je sovražnik zelo močan in vaju vojne. Pot, ki jo mora prehoditi Italija, je še zelo dolga in težka. V tej vojni gre za ves obstoj Italije in vse njene materialne in duševne dobrine. Nihče ne sme upati, da se more odtgniti posledicam vojne. Vsakdo mora torej vse žrtvovati v korist domovine. Časopisje ima nalogo, da vzgaja ljudstvo še bolj v skrbnosti in pritrjevanju svojih potreb, da bo imelo žilavo odporno zmoglost za doseg zmag. Dosegati znaki draginje in izčrpanja v sovražnem taboru se morajo pravilneje smatrati za dokaze pametne varčnosti in skrbnosti. Italijanska vojna doseže le ono zmago, ki jo bo znala priboriti sposobnost italijanskega orožja. Potrebne žrtve bodo torej vedno težje in znosne samo z žirom na velike smotre Italije.

Nemško uradno poročilo.

BEROLIN, 21. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 21. aprila 1916. **Zapadno bojišče.** — V okrožju Moze je v zvezi z močnim delovanjem obeh artiljerij prišlo do srditih pehotnih

bojev. Zapadno reke so Francozi z znatnimi silami napadli »Mrtvega moza« in vzhodno odtod. Napad je v splošnem že zavrnjen. Za majhen kos jarka v okolišču gozda Les Caurettes, v katerega so vrli Francozi, se še vrši boj. Na desni strani Moze so ostala popolnoma brez uspeha sovražnikova prizadevanja, da bi zopet vzeli južno zasejja Haudromonta se nahajajoči kamnolom. Južno utrdbi Douaumont se niso zastali boji moza proti možu, ki so se tekom noči razvili ob nekaterih francoskih jarkih. Naš združeni močni artiljerijski ogenj je obrezuspešil ponovitev sovražnega pehotnega napada proti nemškimi črtam v cailliettskem gozdu že v splošnem. V vauškem odseku, v Woevri ravni in na gričevju jugovzhodno Verduna, kakor doslej, zelo živahno obojestransko artiljerijsko delovanje. Sovražno letalo je goreč padlo na tla v fuminskem gozdu, jugozapadno Vauxa.

Vzhodno bojišče. — Pri Garbunovski, severozapadno Dvinskoga, so imeli Rusi pri ponovnem brezuspešnem napadu nekako enega polka znatne izgube. Pri armadi generala grofa Bothmerja je nemško letalsko brodogrje izdatno obmetalo z bombami kolodvorske naprave v Tarnopolu.

Balkansko bojišče. — Naši letalci so napadli kraje v vardarski dolini in zapadno od tam, kjer so nastanjene francoske čete.

Vrhovno armadno vodstvo.

Francoski predsednik v Verdunu.

PARIZ, 20. (Agence Havas. — Kor.) Predsednik Poincaré in vojni minister Roques sta v torek zvečer odpotovala v Verdun in šla v trdnjavo okoliš tega mesta. Posetila sta okope na obeh straneh Moze in se mudila pri vseh armadnih zbiorih. Predsednik je ponovno živahno čestital četam na njihovi hrabrosti in vztrajnosti in je delil odlikovanja. Predsednik in vojni minister sta se v četrtek vrnila v Pariz.

Politična kriza na Angleškem rešena.

LONDON, 20. (Kor.) Reuterjev urad poroča: baje iz najbližjega vira, da se je v politični krizi dosegla poravnava. **LONDON, 20. (Reuter. — Kor.)** Ministstvo se je v današnjem posvetovanju sporazumelo glede predlogov, ki jih hoče v vprašanju novčenja predložiti parlamentu. Ti predlogi se predložijo obema zbornicama v torek v tajni seji.

LONDON, 20. (Reuter. — Kor.) Tiskovni urad javlja: Vzrok za tajno sejo parlamenta je, da se parlament pouči zaupno o najvažnejših resničnih številkah, na podlagi katerih je kabinet storil svoj sklep, katerih objavitev pa ni želeli. **LONDON, 20. (Kor.)** »Daily Mail« javlja, da se je kabinetni odsek za novčenje izrekel za splošno vojaško službeno dolžnost vseh moških nad 18 let, dalje da vsi, tisti, katerih službena dolžnost je dovršena, ostanejo pod orožjem, in da se neoženjenci sistematično odstranjujejo iz tovaren za municijo. Na sklep je zelo pristikal generalni štab. »Press Association« pravi, da je Asquith, ki je s svojim energičnim nastopom za splošno vojaško dolžnost v glavnem izval krizo, popolnoma zadovoljen z izidom kabinetnega sveta.

Kdo je potopil »Tubantio«?

HAAG, 21. (Uradno.) Ministrstvo zunanjih stvari sporoča, da je nemška vlada ugodila prošnji nizozemske vlade in ji obljubila sodelovanje pri identificiranju torpeda, ki je zadel »Tubantio«. Načelnik mornariške izdelovalnice torpedov v Amsterdamu se po nalogu vlade nahaja v Berolinu, kjer je nemški oblasti predložil kovinske kose, ki so se našli v enem »Tubantijinih« čolnov, in zasleduje uvedeno preiskavo. V tem pa so tudi v nekem drugem naplavljenem čolnu »Tubantije« našli kose kovine. Enega teh kosov so v izdelovalnici torpedov v Amsterdamu spoznali za kos zadnjega dela torpeda in ima isto številko, kot eden onih treh, prej najdenih kosov.

S turških bojišč.

CARIGRAD, 21. (Agence Tel. Mil.) Glavni stan javlja: Iraška fronta. — V odseku Felahie je sovražnik 17. aprila zjutraj z bojnimi silami, močnimi nad eno divizijo, napadel našo postojanko pri Felahie na desnem krilu proti levemu Tigrisovemu bregu in en kilometer vzhodno kraja Bend Isa, ter je poizkušal s tem napadom prodrati proti naši glavni postojanki. Njegovi poizkusi so se popolnoma izjavili ob našem protinapadu. Energično zasledovan po naših četah, je moral sovražnik zapustiti predpostojanko, ki jo je zasedel isti dan in se ob težkih izgubah umeknil proti vzhodu. Pri Kut el Amari ni izpremembe. — Kavkaška fronta. — Naši oddelki, ki jim je bilo v lastinskem odseku poverjeno straženje obali, so se od 12. marca sem izredno upirale napadom številno znatno močnejših sovražnih sil na kopnem in na morju in so korak za korakom branili vsako za obrambo primerno ped tal ter so na časten

način dosegli namo, ki ga je zasledovala armada. Končno so se 18. dne aprila, potem ko so prisilile sovražnika, da se je v 7 km vzhodno Trapezunta ležeči vasi Kovati spustil v zanj krvavo bitko, v smislu dobljenega povelja umeknili v odsek, kjer so izpolnili novo nalogo. Zaradi vojnega položaja in po že naznanjenem izidu operacij, ki so se bile razvile v obrežnem ozemlju bojišča, smo popolnoma izpraznili mesto Trapezunt. 615 centimetrovke topove starega sistema, ki so bili v zadnjem času nastavljeni v mestni okolici, smo razdejali popolnoma in jih pustili tamkaj.

Goltz pašu umrl.

BERLIN, 22. (Kor.) Generalni vojni maršal baron Goltz je po desetdnevni bolezni 19. t. m. umrl v glavnem stanu svoje turške armade na rdečelisnem legarju.

Amerikanska nota Nemčiji — ultimatum?

HAAG, 21. (Reuter. — Kor.) Iz Washingtona poročajo 19. t. m.: Danes popoldne bo predsednik v skupni seji senata in zastopniške zbornice prečital noto, ki pomenja zadnje besede Zedinjenih držav Nemčiji v podvodniškem vprašanju. Za verjeten se smatra ultimatum ali pa pretrganje diplomatskih odnosov. Vest, da se predsednik udeležil kongresa, je elektrizirala vse. Senat je nemudoma sprejel vojaško predlogo, ki določa redno armado in rezerve na en milijon mož. Misli se, da so odnosi med Nemčijo in Zedinjenimi državami dospeli do zelo kritične točke.

BEROLIN, 21. (Kor.) Wolffov urad poroča: Amerikanski veleposlanik je noto, ki vsebuje odgovor amerikanske vlade v stvari podvodniške vojne, izročil snoči ob s državnemu tajniku zunanjega urada. Nota se objavi v kratkem.

Težave v oskrbovanju nevtrancev z živili.

BERN, 20. (Kor.) Pod naslovom »Skrbi zaradi preskrbovanja živil« piše »Bund«: Nič bi ne bilo hujskega, kot mnenje, da bi ogromno število ton angleške trgovinske mornarice ne moglo čutiti zmanjšanja, povzročene po podvodniški vojni. Ladij, ki so oskrbovale za Švicco prekomorski promet, je bilo še pred kratkim 90% angleških. Sedaj je konec tega. Angleška je rekvirirala svoje trgovinske brodogrje z izgovorom, da je sama potrebuje najino. To resno ogroža naše oskrbovanje z živili. Pogajanja, uvedena s švicarske strani, so dosegla po sreči, da je dala Angleška na razpolago štiri parnike. Upati je še nadaljnjih pogodnosti.

Položaj na Nizozemskem.

BUDIMPEŠTA, 21. (Ogr. kor.) Bivši nizozemski ministri predsednik Kuiper je včeraj dospel semkaj, da poseti svoj hčeri, ki se že več mesecev mudite tu z nizozemsko mislijo in opravljate delo bolnišniških strežnic. Dovolil je sotrudniku lista »Neues Pester Journal« pogovor. Na vprašanje, ali podajajo utrdbi v Vlissingenu dovolj varnosti proti izkrcanju angleških čet v izlivu Seldje, je odgovoril Kuiper: »Na tem mestu ne prodre s silo nobena vlast. Nova trdnjava sicer še ni zgrajena, toda Selda je zastavljena z minami. V ostalem pa je tudi gospodarska pripravljenost dovolj velika. Pač vzdržimo.« Na vprašanje, kako je na Nizozemskem razpoloženje, na eni strani napram osrednjima vlastima, zlasti proti Nemčiji, na drugi strani pa proti Angleški in njenim zaveznikom, je odgovoril Kuiper: »Razpoloženje je različno: vpad nemških čet v Belgijo je dal največ povoda, da je nastalo v Nizozemski protinemsko razpoloženje; nasprotno pa se postopanje Angleške in njenih zaveznikov napram Grški tudi ne odobrava preveč na Nizozemskem, posebno pa ukrepi angleške vlade v preskrbovanju nizozemskih ladij s premogom ne vzbujajo simpatij. Kot nevtralna država smo vedno ogroženi s strani Angleške in omejuje se srobovani našega gibanja. Sedaj prevladuje sovražno razpoloženje proti Angleški. Glede sklepa miru je Kuiper omenil vesti o miru, ki so se pred kratkim raznašale na amsterdamski borzi, in je dejal: Splošno se more reči, da se zdi sedaj mir veliko bližji kot nekoč.

Sovražno letalo nad Sofijo.

SOFIJA, 21. (Kor.) »Agence Tel. Bulg.« poroča: Davi ob 8 je sovražno letalo, prišlo od jugovzhoda, iz velike višine vrlo dve bombi na neko sofijsko predmestje. Ena bomba je zadela neko šolsko poslopje, druga pa majhno hišo. Škoda je majhna, človeških žrtev ni bilo. Letalo je metalo tudi proglase, v katerih je naznanjalo padec Erzeruma, kar je zelo smešno, ker Bolgarji ne vedo samo za padec Erzeruma temveč tudi za zasedenje Trapezunta.

SOFIJA, 21. (Kor.) »Agence Tel. Bulg.« javlja: Proglas, ki ga je metalo sovražno letalo, se glasi:

»Bolgarji! Erzerum, največja maloazijska trdnjava je vzeta. Več 10.000 ujetnikov (!), nad 500 topov (!) in znatna množina vojne municije je v rokah hrabrih ruskih vojakov, potomcev onih, ki so

padli na Šipki in pri Plevni, da osvobodite vas in ustvarijo današnja Bolgarsko. Ruska armada preganja razbitke potolčene turške armade in prodira zmagovito. Ali hočete ostati zavezniki svojega dednega sovraga, Turka, ali hočete ostati v zavezi z Nemci in Avstrijci, katerih namen je, da bi z vašim orožjem in vašo krvjo osvojili Balkanski polotok in odprli pot na vzhod svojim kupčevalec in svojim špekulantom? Ne, Bolgarji, tega ne boste hoteli. Obrnite se proč od svojih hinavskih in barbarskih zaveznikov! To vam je dolžnost kot Bolgarjem, kot Slovanom in ljudem.

»Portugal« — »Elektra«.

DUNAJ, 20. (Kor.) »Politische Korrespondenz« poudarja, da ruski Rdeči križ, ruski politični krogi in listi venomer nagljujejo svet s tožbami o potopitvi ruske ladje »Portugal«, dasiravno iz poročila poveljnika podvodnika, ki je potopil to domnevno bolnišniško ladjo, izhaja brezdvomno, da so jo uporabljali za prevoz moštva na bojišče in je imela rusko trgovinsko zastavo in ni imela nikjer predpisanih znakov, da, da je bila celo nakrcana z rastrelinami, ki so se ulele po torpediranju. Nasproti temu pa je sovražno časopisje molčalo vse doslej o ravno mednarodno protipravni, nečloveškem, dvajset dni prej se dogodivšemu torpediranju avstro-ogrsko bolnišniške ladje »Elektra«, ki je bila kot taka naznanjena tujim vladam in je tudi imela predpisane znake. Čuti tudi ni bilo doslej nič o presikavi, ki jo je obljubila francoska vlada glede nekako v zadregi priznanega torpediranja »Elektra«. Iz primerjanja obeh slučajev izhaja, kako v resnici spoštujemo mednarodno pravo na eni in na drugi strani, pa tudi, katera skupina vlasti protestira v pravičen, katera pa v hlinjenem ogorčenju ali pravzaprav z namenom, da bi že naprej opravičevala nove nečlovečnosti in kršitve mednarodnega prava s pretvezo povračevanja.

BEROLIN, 20. (Kor.) Sestre nemškega, avstrijskega in ogrskega Rdečega križa, ki naj v spremstvu odposlancev danskega Rdečega križa obiščejo taborišča vojni in civilnih ujetnikov v Rusiji, so pripele v Berolin, da po pobudi nemške vojne uprave pred še ne določenim časom odhoda v Rusijo ogledajo nekoliko nemških ujetniških taborov. Ob soudeležbi zastopnikov nemških in avstrijskih društev Rdečega križa se je najprej vršila konferenca o stvareh, merodajnih za potovanje v Rusijo. Pri tem se je mislilo tudi na sodelovanje ruskega Rdečega križa pri izvedbi potovanja v Rusijo in se je v tej zvezi izrazilo obžalovanje, da so se pri potopitvi ruske ladje »Portugal« ponesrečili člani Rdečega križa.

Novi galški namestnik.

DUNAJ, 21. (Kor.) Vojaški gubernator za avstro-ogrsko okupacijsko ozemlje na Poljskem, generalni major baron Diller, je imenovan za galškega namestnika.

Finančni in trgovinski minister tajna svetnika.

DUNAJ, 21. (Kor.) Finančni minister dr. vit. Leth in trgovinski minister dr. pl. Spitzmüller sta postala tajna svetnika.

Cesar pri cerkvenem opravilu velikega petka.

DUNAJ, 21. (Kor.) Cesar je danes zjutraj prisostvoval cerkvenemu opravilu v schönbrunski grajski kapeli.

Četrto vojno posojilo.

DUNAJ, 21. (Kor.) Vrhovni armadni poveljnik nadvojvoda Friderik je podpisal tudi za četrto avstrijsko in ogrsko vojno posojilo po 6 milijonov kron.

»Poletni čas« v Avstriji.

DUNAJ, 21. (Kor.) Naredba vsega ministrstva uvaža v Avstriji za čas od 1. majnika do 30. septembra t. l. takolimenovani »poletni čas«. Potemtakem se pričene 1. dan majnika t. l. 30. dne meseca aprila ob 11 zvečer po dosedanjem časovnem številu. 30. dan septembra se konča eno uro po polnoči v tej naredbi določenega časa. — V smislu te naredbe se bodo morale krajevne ali kolodvorske ure 30. aprila ob 11 zvečer pomekniti za eno uro naprej in bo moralo ostati tako do konca septembra. Tam, kjer se krajevni čas razlikuje od takolimenovanega srednjeevropskega časa, kakor je vsepovsod uveden pri železnici in pošti, bo morala ta razlika napram železniškemu oz. poštnemu času ostati tudi v letošnjem poletju.

Položaj.

21. aprila. Za svoje, včeraj obrazloženo naziranje, da v sedanjem času ni še misliti na kako uspešno mirovno posredovanje, moremo danes navesti imenitno pričo — tem imenitnej, ker se oglašja iz tabora pacificistov, prijateljev miru. »Neue Zürcher Zeitung« je priredila nekako anketo in daja besedo pacificistom raznih dežel. Oglašil se je avstrijski pacificist A. H. Fried, potem Francoz, profesor Ruyssen v Bordou, a sedaj je dobil besedo franco-

ski senator d'Estournelles, ki je bil celo predsednik konference za sporazum v Bernu in je odličen pacificist. Dočim je pa prvima glavna nota zvenela v smislu miru, jemljejo izjave poslednjega vsako nado. Teh izjav ne moremo citirati, ker bi prav gotovo prišli navskriž s cenzuro. Zato se moramo omejiti na konstatacijo, da so izjavljala senatorja polna najhujših in ob enem najnesmiselnijših obtožb proti Nemčiji, kakor jih more narekovati le najhujše sovraštvo. Po zatirjanju d'Estournellesa so vse vlasti entente nedolžne na tej vojni in kriva je edino le Nemčija. Na tej premisi se izjavlja ta »pacificist« za nadaljevanje vojne do kraja. Seveda zatira, da ne misli vojne proti Nemčiji, ampak proti nemškemu militarističnemu sistemu. To pa je le drzna, frivolna in nepoštena igra z besedami! Omenjamo je pa v že označeni namen: v svarilo, da se ob vseh mikrovilnih glasovih ne smemo udajati nikam iluzijam. Če že z zelene veje »miroljubov« odzvanjajo taki glasovi, česa nam je potem pričakovati iz celega gozda vejetnikov?!

Vendar bodi tu — že radi popolnosti — zabeleženo, da je Turkan-paša, ki živi v Zenevi v miru, objavil v »Gener-Journalu« pismo, kjer na dostojanstven in miren način razpravlja o možnosti miru. Obžaluje, da so haške konference, ki se jih je tudi on sam udeležil, ostale brezuspešne. Predlaga dve poti. Pritisnilo naj bi se na vse dežele, posebno na one nevtralce, da bodo smatrale kot svojo svetlo nalogo, da zasledujejo možnosti miru. Časti na bojišču je zadoščeno dovolj. Sedaj gre za to, da zadobimo zopet blagoslove miru. Potem pa naj bi se priredil sestanek najuglednejih mož iz vseh dežel, ki bi prevzeli nalogo dela za blaginjo človeštva in ki naj bi za zaprtimi vratmi pripravljali možnost, da se prično diplomatska pogajanja. Končno prosi švicarske liste, naj prednjajo z dobrim zgledom! Namera je plemenita, toda tudi ta beseda se za sedaj pridruži drugim glasovom — v puščavi.

Komentarji v raznih uglednih listih Italije k Sonninovemu govoru potrjujejo dejstvo, ki smo je naglašali te dni, da namreč niti govora ni o soglasju v ententi glede ciljev sedanje vojne. Ne očitajo le Sonninu, da je bil njegov govor prazen, brez nikakih misli in poleta, le suho kronološko naštevane raznih že znanih faktov, ampak ga napadajo posebno zato, ker je nasproti Grški in Rumunski govoril le v ljudne fraze, in ker ni zavrnil Pašica radi njegove južnoslovske megalomanije. »Corriere« pravi, da bi bil Sonnino bolje stnil, da se je izognil govoru v velikem stilu, ko že ni mogel sploh nič važnega povedati.

Seveda ni mogel, ako ni hotel izdati pred svetom, da so si vsi večji in manjši komponenti entente, oziroma nje privrski v laseh med seboj, ker vsakdo pričakuje od te vojne česa, kar je v diametralnem navskrižju s pričakovani drugih. Ali da ne rabimo že navaden termin: tudi pariske konference niso dovedle do soglasja in so menda razdale še — podaljšale!

V enem pa ostaja ententa edina in dosledna: da pesti in duši nevtralce. Posebno nateza sedaj vijak proti Grški. Okupirati hoče grške železnice v »strategične svrhe«. Z eno besedo: hoče se do zadnjega polastiti vsega grškega življenja. Ententa hoče srbske čete, zbrane na Kriu, prevesti v Solun skozi korinški zaliv, oziroma preko Patrasa z železnico v Atene, v prestolnico Grške in od tam dalje v Solun! S tem ne bi bila kršena je grška nevtralnost, ampak Grška bi bila kar do zadnjega ostanaka izbrisana iz vrste suverenih držav, in odvzeta bi jej bila zadnja sled gospodarske pravice nad svojo lastno zemljo. Spričo te mučne perspektive se je zbral v Atenah kronski svet, ki naj se odloči, ali naj se Grška uda tej brutalni zahtevi entente — ali s protestom, ali brez protesta — ali pa naj se upre z obojeno silo. Prva alternativa bi bila grenka, toda po dosedanjih izkustvih je — verjetnega že zato, ker Grška nima moči, da bi izvedla drugo, kajti ententa razpolaga s sredstvi, ki morejo Grško najhujše zadeti. K temu pa prihaja še, da ima ententa med Grki samimi priganjavec pod Venizelosovo zastavo. Grška vlada bi že rada likvidirala in nulificirala tega spletkarja, ali — kakor vse kaže — ne gre. Značilna v tem pogledu je ravno kar došla vest, da so ga v Mitileni, na otokih, kjer ima moč največ pristavev, proglasili kandidatom za nadomestne volitve v grško zbornico. Če bo izvoljen — kar je verjetno — bo imela vlada žnjim svoje ljube krize, a ententa ojačenega priganjača. Res težaven je položaj grške vlade.

Velike vesti imamo tudi iz druge balkanske nevtralne države — iz Rumunske. Izvršile so se važne osebnosti izpremembe na vodilnih mestih vojske. To bi bil znak, da se Rumunska pripravlja za prihodnje dogodke. V kaki smeri, s kom in proti komu, to se seveda tajna, oziroma, vodilni faktorji niso še prišli do končnega sklepa. In vrvenje in mešanje za in proti je tako zamotano, da niti le količina zanesljiva uganjanja niso možna. Je sicer mnogo znakov in pojavov za to, da se dispozicije nagibljejo centralnima vlastima v prilogi, za

Kar govori tudi palnovešni dogovor z Nemčijo glede izmenjavanja blaga. Ali ravno v tem pogledu bi svarili mi pred preveliko zaupljivostjo, ker imamo svaričen izgled iz nedavnih časov v Italiji. Mari ni tudi Italija skoro do napovedi vojne rada prodajala svoje izdelke in pridrlke Avstriji? In Italija in Romunska se si — plemenito sorodni! — Nečemo biti protokol neprerabe — saj se morda tudi varamo. Vsekakor pa naj odločilni faktorji imajo pred očmi verjetnost, da Romunska ne ostane do konca vojne — nevtralna. Če pojde z nami — dobro. Ali tudi za slučaj, da ukrene drugače, mora biti naša država dobro zavarovana in pripravljena.

Justin Arhar.

Neizprosna smrt ni zadovoljna samo z brezmejnimi žrtvami na bojnem polju, tudi v vrste doma ostalih poseže s svojo brezobzirno koso. Zopet nam je iztrgala prijatelja, znanca, narodnega delavca — c. kr. učitelja Justina Arharia. Zapustil nas je moral v cvetu moške dobe 33 let, ko smo še pričakovali od njega nadaljnega dela tako na šolskem, kakor tudi na narodno socialnem polju.

Kot šolnik je vedno skrbel, da se otroci mnogo nauče, zato je napram površnim in brezbrzičnim učencem nastopal strogo, hoteli jih priversti do marljivosti in jim vcepiti trdno voljo do dela, kakor jo je imel i sam.

Pokojniki se je rodil l. 1883. v Št. Rupertu na Dolenjskem kot najmlajši sin malega kmetiča, ki ga je Bog obdaril z veliko družino. V ljudski šoli so učitelji kmalu spoznali izredni talent mladega Justina, pa so priporočali očetu, naj ga pošlje v Ljubljano. Oče se je temu upiral (en sin je ravno takrat končal ljubljansko gimnazijo), češ da mu je nemogoče šolati v mestu več otrok. Slednjič se je vdal prošnji, a pod pogojem, da Justin »kmalu pride do kruha«. Ne bom opisaval bridskosti mladega dijak, ki je tudi na gimnaziji dobro uspeval in jo zapustil v IV. razredu, pa »da bi kmalu prišel do kruha«, šel na učiteljsko. To je dovršil l. 1903. z odliko. Še isto leto je bil imenovan za učitelja na CM šolo pri Sv. Jakobu v Trstu. Tu je ostal dve leti, nakar je bil imenovan za c. kr. učitelja na pripravljalnici za srednje šole, kjer je služboval do svoje prerane smrti. Avgusta lanskega leta je bil poklican pod orožje. Ne glede na svoje zdravje je tudi tam izvrševal svojo službo, pa si vsled šibkosti nakopal kal bolezni. Ko je bil koncem jeseni oproščen vojaške službe, je v zvezi bolezni še nekaj mesecev poučeval, nakar je po navetu zdravnikov pustil šolo za par mesecev — a sedaj žal za vedno....

Prišedši v Trst, je pokojnik vstopil v naša narodna društva. Tako se je seznanil brzo z različnimi krogi, ki so ga navdušili za narodno delo. Početkoma je nastopil z nekolikimi pedagoškimi predavanji za starše v »Sentjakovski čitalnici«. Nastopal je pri dištantskih prireditvah »Dramatičnega društva«, pri katerem je bil več let odbornik, ko se je ustanovil stalni odbor.

Se več nego pri »Dramatičnem društvu« je pokojni Arhar deloval za našo CM družbo. L. 1906. se je moška podružnica CMD reorganizirala in med novimi odborniki je bil tudi Arhar. Ta novi odbor se je namreč zelo zavzel za razširjenje CM šolstva. Odboru se je vsled novih razmer (v vodstvu CM družbe in političnih) posrečila ustanovitev nove šole na Acquedotto, več paralel in kasneje tudi zgradba novega šolskega poslopja pri Sv. Jakobu. Pri vsem podrobnem delu za to izpopolnitev je bil pa vedno s svetom in delom na razpolago tudi Arhar. Le oni gg. odborniki, ki so v tej novi eri sami sodelovali, vedo, koliko težav, neprijetnosti, hoje, ogledovanj itd. je stal ta napredek. A pri vsem tem je bil stalno navzoč Arhar. Njegovo delovanje za CMD je najlepši spomenik, ki si ga je postavil med nami.

Zelo bo pa pogrešala pokojnika »Trgovsko obrtna zadruga«, ob katere zibel je stal, deloval v njej najprej kot nadzornik, potem član načelnstva in upravitelj. Odkar ni bil več odbornik »Dramatičnega društva« in podružnice CMD, je posvečal svoj prosti čas temu zavodu, ki ga je v priznanje za njegovo delo in zmožnost poslal kot zastopnika v kuratorij »Trgovske šole« in odbor hotelske družbe »Griljan«.

Še nekaj naj omenimo k sklepu. V svoji neomahljivosti imel je navado, da je povsod rad povedal resnico v oči. Radi tega se je marsikomu zameril. A danes smo prepričani, da ga ni med nami, ki mu ne bi dal priznanja, da je bil »mož, trd, jeklen«. Tržaško Slovenstvo ga ohrani v častnem, hvaležnem spominu!

Aprovizacijske stvari.

Prodaja kruha o velikonočnih praznikih.

Aprovizacijska komisija javlja, da bodo prodajalnice kruha jutri, na velikonočno nedeljo, zaprte ves dan. Danes, na veliko soboto, bodo odprte dalje časa kot navadno. Na velikonočni ponedeljek, 24. t. m., bodo prodajalnice kruha odprte samo dopoldne.

Velikonočni ponedeljek je mesni dan.

Mestni magistrat naznanja, da se bo vsled posebnega dovoljenja c. kr. namestništva na velikonočni ponedeljek smelo prodajati meso in se bodo smela tudi v javnih lokalih nuditi mesna jedila.

Kdor le more, naj stori sedaj prvo državljansko dolžnost in podpiše četrt avstrijsko vojno posojilo.

Domuče vesti.

»EDINOST« izide jutri, na velikonočno nedeljo, na štirih straneh; v ponedeljek, 24. t. m., list ne izide; v torek, 25. t. m., izide list kot navadno.

Izpremembe v politični službi na Slovenskem. Uradno se poroča, da je cesar iz zdravstvenih ozirov na lastno prošnjo upokojenemu kranjskemu deželnemu predsedniku baronu Schwarzu podelil veliki križec Franc Josipovega reda in obenem namestništvu podpredsednika v Trstu, grofa Henrika Attensa imenoval za kranjskega deželnega predsednika.

Kako žalostne posledice poraja nesmiselna radovednost našega občinstva, kaže uradno poročilo našega generalnega štaba o učinkih bomb, ki so jih vrgli v petek popoldne laški letalci na naše mesto. C. kr. namestništvo je v večerji priobčenem razglasu sicer nekoliko pozno, a vendar kar najresneje posvarilo občinstvo, naj se ne izpostavlja nevarnosti, in temu svarilu se priključujemo tudi mi,

Navodila, ki smo jih prejeli od najkompetentnejše strani glede letalskih napadov, nikakor ne izključujejo objave svari, med katere prištevamo tudi imenovanje žrtve ljudske radovednosti in nepremišljenosti. Zato tudi navajamo danes one nesrečnike, ki jih poročilo našega generalnega štaba navaja samo po sebi, da bo na eni strani videlo naše občinstvo, kako ljudje padajo kot žrtve splošne neopreznosti in nepoučenosti na eni strani, na drugi pa, da pokazemo svetu, da se laški junaki in odreševalci »neodrešene Regione Giulia« in še bolj »neodrešenega« Trsta bore proti otrokom, komaj odstavljenim od materinih prsi, in nadsedemsetletnim starčkom in stankam. Laški letalski napad na Trst je zahteval devet žrtve, vse v Škedenju. Evo jih: Andrej Oblak, star 71 let, Škedenj št. 269, Alvin Čehovin, 9 let, št. 266, Marija Sancin, 36 let, sin Josip, 12 let, Marija Valencič, 75 let, št. 265, Tereza Flego, 45 let, sin Viktor, 18 mesecev, št. 247, Pierina Sancin, 7 let, Olivijsa Sancin, 2 leti, sestri, št. 246, (matere nimate več, oče je v Galiciji). Teh devet je mrtvih.

Težko ranjene v bolnišnici so: Olimpija Žagar, 26 let, št. 264, Antonija Flego, 22 let, št. 265 in Olivijsa Flego, št. 247. Na svojem domu je ostala tudi precej težko ranjena Jožefa Flego, 65 let, št. 247. — Poudarjamo še enkrat: Če vas niso zmožile te žrtve, ne vemo, kaj naj vas še zmoždi! Ne postajajte torej na prostem, če se prikažejo sovražna letala, in tudi v poslopjih ne stojte na kupu. Če že pride nesreča, potem vsaj ni tako velika in tako grozna. Obenem bi pa prosili pristojne oblasti, da bi uvedle tudi za Trst vseprek silna znamenja, ki bi napovedovala prihod sovražnih letal, po katerih bi se moglo ravnati občinstvo. Siren je dosti v Trstu in tuljenje siren bi bil znak, naj se občinstvo umakne z ulic. Ali ne bi bilo prav tako?

Učenci c. kr. pripravnice za srednje šole v Trstu (vseh razredov) se pozivljajo, da se zbero, danes, v soboto, ob 10 dop. v šoli, da se udeležijo pogreba g. učitelja Justina Arharia.

Umrl je v Prvačini dne 18. aprila po dolgoletni mučni bolezni v 68. letu svoje dobe, gospod Josip Kragelj, nadučitelj v pokoji. Žalujoči družini iskreno sožalje.

Razpis štipendije. Razpisuje se dijaška štipendija ustanove dr. Angelo Vivante za šolsko leto 1915-1916. Štipendija znaša letnih K 304 ter se podeli revnemu in pridnemu dijaku, ki je rojen in doma v Trstu (tudi če je za časa študij odsoten iz Trsta), brez ozira na narodnost in veroizpovedanje, in ki bi se po dovršenih srednješolskih študijah posvetil tehničnim ali medicinskim študijam na kaki visoki šoli. Prošnje, ki jim mora biti priloženo zadnje šolsko izpričevalo, je vložiti najkasneje do 15. maja t. l. na mestni magistrat pod naslovom kuratorija ustanove dr. Angelo Vivante.

Vesele velikonočne praznike voščijo slovenski fantje 5. domobranskega pešpolka deseterik Anton Rener iz Šijaka, deseterik Egidij Ježek od Marije Device v Polju, deseterik Zorzi Uršič iz Storij, Fran Skrljavaj z Opčine, poddeseterik Josip Semrov iz Frenčičev, Lovrenc Renčelj iz Sežane, Jakob Iluš iz Orleke, Josip Ravbar iz Repentabra, Fran Grgič iz Padrič, Fran Krizmančič iz Bazovice, brata Matija in Josip Sosič iz Grope, Stefan Kralj iz Trebič, Lovrenc Bojc iz Belskega, Jernej Srebotnjak iz Podjame, Peter Santel iz Belskega, Avgust Furlanič iz Doline, Miroslav Kjuder od Sv. Ivana pri Trstu. Hrepenimo po svidenju in srečni povrnitvi v svoje lepe primorske kraje.

Tržaški tramvaj. Družba tržaškega tramvaja nam je sporočila, da z Velikonočno nedeljo zaprično zopet — ako ne nastanejo kakšne iznenadne ovire — električne vožnje na črti Chiozza-Barkovlje.

Podpisi na IV. vojno posojilo. — VIII. izkaz. Akcijska družba »Balkan« K 50.000, Hektor Pollich, gen. ravnatelj paroplo. družbe »Navigazione libera triestina« K 50.000, Josip Pelosi (sedaj v Gradcu) K 40.000, baronesa Nina de Morpurgo K 20.000, Jakob Mankoč K 20.000, uprava parnika »Sud« K 20.000, Neimen. K 20.000, Uršula Loboda K 15.000, Karel Millanich K 10.000, Neimen. K 10.000, Neimen. K 10.000, Hugon Kesel ml., K 5.000, Just Stransiak K 5.000, Konrad Karel Exner K 5.000, Comune di Rozzo K 4.000, Gustav Weiger (II podpis) K 3.000, Ferdinand Kesel K 2.000, Neimen. K 1.600, Neimen. K 1.500, A. Palmc & Co. K 1.000, Anton

Rupnick K 1.000, Franc Segal K 1.000, Fani Valdoni K 1.000, dr. Josip Šaumig K 1.000, dr. Eduard Loser K 1.000, Ivan L. Zizech K 1.000, Ivani Zanini, c. in kr. praporščak K 1.000, Neimen. K 1.000, Eliza Marcon K 600, Josip Stolfi K 500, A. Ferfoglia in O. Bencich K 400, Jakob Zanuttig K 300, Josip Udmar K 300.

Rojanski »Sokol« naznanja, da uprizoni na velikonočni ponedeljek, 24. t. m. ob 6 popoldne, v dvorani »Konsumnega društva« v Rojani, burko »Umor v Ogiljarski ulici«, prosto zabavo in drugo. Ker je polovica čistega dobička namenjenega hrabrim braniteljem ljubega nam Primorja, se odbor nadaja najlepše udeležbe s strani našega občinstva.

Duruv.

V počestitev spomina žrtve sovražnega zračnega napada 20. dne t. m. sta izročila dr. Wilian in dr. Slavik vsak 30 K g. predsedniku Škedenjskega »Gospodarskega društva«, da jih uporabi primerno za domače dobrodelne namene.

ČESKO - BUDJEVSKA RESTAVRACIJA (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste šte. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte, Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI.

Pivo in jabolčni mošt v veliki množini je na razpolago. — Ponudbe pod »Ugodnost« na lns. odd. Edinosti. 219

Danes, dne 22. aprila se odpre restavracija »Benvenuti« Trst, ulica Torrente 34. Kuhinja prve vrste. Vedno mizla in gorka jedila, kakor tudi dobro pivo in naravna vina. 216

Buffet A. Dekleva v ul. Molino piccolo 8, bo od nedelje, 23. t. m., dalje do preklica ob nedeljavni popoldne zaprt. Cenjeni gostje naj blagovoljno vzeti naznanje.

Volno kupujem in plačam po visoki ceni. Ulica Chiozza št. 32. 218

Prodaja se enonadstropna hiša z gostilno in mesarijo. Hiša ima 7 sob, 3 kuhinje, mesnico in veliko obokano klet. Pred hišo zelenjadni vrt z dobrim studencem, sadni vrt in 3 veliki hlevi. Zraven 21 m dolga 7 m široka uta z gled. odrom. Vsa poslopja so krita z opeko in oddaljena od cerkve 2 minuti, 10 minut oddaljena leži velika parcela z gozdom, njivami in travnikom, ki daje 12 vozov sena. Prodaja se tudi 50 orlov velik travnik tik okrajne ceste. — Pojasnila daje Marija Trtenjak, Sv. Jurij ob Ščavnici Sp. Stajersko. 191

Na debelo smo za preprodajalce. Nogavice, sukanec, pipe, milo, gumijevе podplati, razni gumbi, denarnice, mazila za čevlje, električne svetiljke, baterije, pisarniki papir, kopirni svinčniki, zapanke, pristani rdečega kriza, krema za brado, alic, razna rezila, robei, mrežice za brke, pletenine, sravce, spodnje hlače, ogledala, ustnike, razne glavnice, zapanke »Patent Knopfo« in drugo prodaja JAKOB LEVI, ulica S. Nicolo št. 19. 62

J. Štoka, trgovina, Trst, ul. Molin piccolo 19. Na drobno in debelo. Velikonočne, umetniške, voščilne, pokrajinske, vojne, ljubimke, glave, mornarske, cvetlične itd. od K 3.— naprej za 100 kosov. Tržaške po K 2.80 naprej za 100 kosov.

Pisemski papir v mapah po 26 vin. in naprej, v kasetah po K 1.50 naprej najrazličnejših oblik in barv. Notezi za civiliste in vojaške, od najvrednejših do najcenejših v vsaj 100 kosov. 62

Vojne dopisnice (Feldpost) bele, roza, rumene in modre zelenskaste: dobre po K 2.60, boljše po K 3.—, fine po K 3.50 najcenejše po K 7.— za tisoč kosov.

Svinčniki: navadni od 26 vin naprej do 1.50, duget, kopirni tintni K 1.50, duget, »Mephisto« K 1.90 duget, »Penkala«, »Hardtmut«, »Koh i Nohr« po K 4.— duget in sicer vseh mogočih kakovosti in barv.

Črnilo: najboljše vrste vseh barv in velikosti steklenic, za preprodajo duget steklenic po K 1.80. Črnilo za stampljice vseh barv.

Pisarniške potrebščine: Papir vseh formatov, najrazličnejša držala, peresa, podloge, pisniki, gumi, pečatni voski, niti, tintniki, kuverti itd. itd.

Trgovske knjige, bloki in zvezki vseh oblik in velikosti, mehko in trdo vezane.

Tiskovna dela: govorne tiskovine, knjige, kuverte, cenike itd. izvršuje točno po naročilu.

Knjige: Slovarje, slovnice, slovenske in tujejezične, leposlovne, znanstvene in šolske ter knjige za mladino.

Pečate: iz kavitak in kovlce, za občine, urade, pisarne, privatnike itd. izvršuje točno v vseh oblikah.

Zastave: cesarske in narodne v vseh velikosti ima v zalogi in jih izvršuje po naročilu.

Igralne karte: vseh vrst, slovenske, nemške in ogrske. Šah in domino v raznih velikosti.

Okvirje: za vsakovrstne slike.

Cigaretni papirčki vseh vrst: škatlje po K 2.60 naprej, stročnice škatlje po 32 vin. naprej.

Vojaške potrebščine: zrcala, nož, test, noži, in izvršuje pismena naročila točno in naglo.

Sprejema

Kupujem žaklje vsake vrste po najvišjih cenah. J. Stibel Trst, ul. Torrente 36. 175

Vino belo naravno ima na prodaj Go-riško vinarstvo sedaj v Prvačini in v Kobdiju po zmernih cenah. 138

ZDRAVNIK

Med. Dr. Karol Perničič ordinira od 11-1 pop. Trst, ulica Giulia št. 76 E (zraven Dreherjeve pivovarne).

Milo iz lilijskega mleka Steckenpferd Bergmann & Co., Dešin na Lubi, Tetschen uživa vsestransko priljubljenost vsled svojega izbornega učinka in dokazani neoprekosljivosti za odpravo poletnih mehurčkov in racionelno negovanje kože in lepote. Na tisoče zahvalnih pisem. Mnoga odlikovanja! Paziti je pri nakupu na znamko »Steckenpferd« in na polno ime trdke! Dobiva se po K 1.— v lekarnah, mirodlinicah in parfemerijah. Ravno tako se je obnesla lilijska krema »Manera« (80 stot.) za ohranitev nežnih belih rok.

Pristno brnsko blago. Pomladna in letna sezija 1916. Dokler še v zalogi!

1 kupon 310 m dolg, popolna obleka (suknja hlače in telovak, blago za salonske obleke, površnje, športne obleke, svilene kangarn kakor tudi blago za ženske obleke pošilja po najnižjih tovarniških cenah, realna in solidna trdka.

Stegol imhof v Brnu Uzorci brezplačno in poštino prosto. Prednosti, ki imajo privatni odjemalci, ako naročajo direktno pri trdnici in zalogi Stegol imhof, so dandanes očitnejše nego li kdaj. — Vseled pravočasne nabave blaga, zamoremo nuditi še danes svojim p. n. odjemalcem bogato izbero raznega blaga. Naročila se izvršujejo točno glasom uzorcev.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je preminul dne 18. aprila opoldne naš preljubi soprog in oče, gospod

Josip Kragelj

nadučitelj v pokoji

previden s sv. zakramenti v 68. letu po dolgoletni mučni bolezni, Pogreb nepozabnega se je vršil dne 20. t. m. iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče. — Sv. maše zadušnice se bodo darovale v domači cerkvi. PRVAČINA, dne 20. aprila 1916. Žalujoča družina.

Tečna krmila za živino

ima v velikih množinah v zalogi centrala v Ljubljani. Krmila vsebujejo vse redilne snovi, ki so potrebne živalskemu telesu. Posebno jih priporoča centrala za molzne krave in vozno živino, kot vole, konje i. t. d. Ob sedanjem pomanjkanju sena naj bi se rabila ta krma povsod. Cena za 100 kg je K 35.—. Blago se razpošilja v vrečah po 50 kg. Naročila naj se naslovijo na pisarno deželne centrale krmil, Ljubljana, Turjaški trg 3.

Veliko skladišče moških in deških oblek

„Alla Fiducia“

Trst, ul. Scorzeria št. 4 vogal ul. Arcata

Bogata izbira moških oblek. — Deške obleke v modernih barvah „GAMBETTA“. — Kostimi na risbe in „marina“. — Hlače za delo. Moško perilo po nizki ceni brez povišanja — NB. Ker prodajalna nima velikih stroškov, prodaja po nizkih cenah. —

Velikonočni zvonovi Vas kličejo četrtič, da zadostite častni dolžnosti napram domovini in okrepite njeno financijelno oboroženost.

Podpisujte

četrt avstrijsko vojno-posolijo.

Prijave sprejema

Živnostenska banka, podružnica v Trstu

Via Maria Teresa 20. Lastna palača. Od 9-12¹/₂ in od 3-5.